

EL PRESIDENT IRLA institueix el Consell Assessor de la Presidencia de la Generalitat

Pel bon Camí

DECIDIDAMENT, la vida política catalana segueix pel bon camí. A primers de gener es constituïa a París Solidaritat Catalana; a darrers del mateix mes el President Irla crea el Consell Assessor de la Presidència de la Generalitat. Dos fets de cabdal importància per a la nostra terra que parlen llarg i clar de com els catalans entenem a l'etapa que ha d'iniciar-se ben aviat. La nostra política té un to de solvència i de seriositat que — repetim-ho una vegada, encara — voldríem veure seguir per tot hom. És que la gran massa dels catalans rent abstracció d'allo que podria dividir-nos hem preferit coincidir en allo — que en definitiva és l'essencial — que ens uneix. I, sobretot, lluny de creacions artificioses que mai no compten amb altra adhesió que la dels qui les creen, hem sapigut restar fidels a les nostres institucions en la persona del President Irla que representa la continuïtat de l'obra de Francesc Macià i Lluís Companys.

Tots sabem com la tasca de Josep Irla és — i serà — àrdua i delicada i per cap això de nosaltres li regatejarem la confiança. Si darrera la seva persona no hi hagués una pura i brillant execució de quaranta anys de lluites polítiques, si no existís el prestigi d'una actuació continuada que ha anat des del Municipi a la Presidència passant per les antigues Diputacions Provincials, per la Mancomunitat, per la Comissaria de la Generalitat a Girona, per alts càrrecs polítics a Catalunya i a la República, per a nosaltres n'hauria prou amb la dignitat i el tacte amb què el President està actuant. No recordeu, enmig del destí i la cridoria, la seva crida del mes d'octubre de l'any passat, breu i ponderada, però plena de patriotisme i de sentit polític? Aquelles mots a tots els catalans «que mantenen la dignitat d'homes i de patriotes», ja clarificaren l'ambient en una hora en què tot era aiguabarreig. I, de llavors ençà, el President, ha anat actuant i en tota la seva gestió, ja fos prop de catalans, d'espanyols i de francesos, no s'ha mogut de la línia de conducta que s'havia fermament traçat.

Aquí, després d'un àmarg període de consultes que han permès conèixer i aclarir qui sap les posicions, Josep Irla, institueix el Consell Assessor de la Presidència de la Generalitat. L'organisme té un caràcter de treball ben definit i assessorarà avui el President de Catalunya i prepararà la tasca per a demà. És a dir: ttenquem amb la improvisació i, davant el nombre i el volum dels problemes que amb la reinstauració de les llibertats a la nostra terra es plantejaran, des d'ara s'estudien i s'estructura les solucions per a quan arribi l'hora oportuna. Mes que jugar a Govern, el President ha preferit crear un òrgan que faciliti i aplaní la tasca del que realment exercirà aquestes funcions en el territori de Catalunya. Més que una declaració llampant, el President ha volgut aprofundir aquest caire de seriositat i de solvència que ha de tenir la política catalana. Més que una fraseologia efectista, el President aboca els homes davant tota la nostra tragèdia i els demana mesures concretes per a resoldre-la. I per aquesta missió, Josep Irla ha cridat un excel·lent equip de ponents i, sobretot, ha sapigut assignar a cada un d'ells la tasca que li escau. Presidis per un gran patriota, Antoni Rovira i Virgili, que tant ha treballat aquest darrers mesos per a què el Consell Assessor esdevingués una realitat, aquests homes, enmig dels quals hi trobem figures ben prestigioses de la intel·lectualitat i de la política catalana, treballaran amb delíto entusiasme a la tasca que els hi ha estat assignada. A cap d'ells no deu amagar-se la gravetat i la complexitat dels problemes, com no s'amaga a cap català que, per damunt del xirisme, pensi seriosament en el futur polític de la nostra terra.

Aquesta línia ferma que segueix la política catalana cal que sigui mantinguda amb voluntat i energia. Cal que els catalans, avui més que mai, siguem dignes de les nostres llibertats. Solidaritat Catalana, el Consell Assessor, palesen aquesta voluntat de presència de la nostra política en tots els problemes que ens afecten. Seguim pel bon camí i continuem fent costat al President, que la victòria serà nostra!

A. Rovira i Virgili n'és designat President

Nota del Senyor Rovira i Virgili

Al cap d'alguns mesos de consultes i converses, ha quedat constituït el Consell Assessor de la Presidència de la Generalitat, el qual començarà a actuar dintre de pocs dies. Si les gestions han estat llargues, el resultat obtingut és satisfactori. L'essencial, en aquest cas, no era fer les coses de pressa, sinó fer-les bé. Calia donar al Consell el valor tècnic de les persones designades i alhora el gran valor moral d'una col·laboració estreta entre homes pertanyents a diverses tendències nacionals, segons l'orientació senyalada pel President Irla en el seu missatge al poble català.

El Consell té l'estructura d'un conjunt de Comissions tècniques dirigides pels Ponents respectius i relligades per un President. Nomenats ja els Ponents de les Comissions, ara es procedeix ràpidament a completar-les amb els Vocals, i tots plegats ens posarem de seguida a la feina. Es tracta d'estudiar i proposar les primeres mesures que haurà de prendre el futur Govern de Catalunya, fins que el nou Parlament es reunís.

Crec que amb això establim en la política catalana un mètode de preparació i de labor coherent, que pot ésser molt fructuós. Catalunya en pot treure molt profit que de les agitacions passionals i de les vagues cridories.

El Consell Assessor no ha de barrejar-se en les qüestions promogudes entre partits o grups, ni en els problemes de la política general. El seu objectiu són els problemes concrets i immediats.

Resto molt agraït al President Irla per la prova de confiança que m'ha donat en designar-me per a la Presidència del nou organisme. Ho resto així mateix a tots els amics i companys que m'han ajudat en aquesta empresa que de bon començament es presentava àrdua; el meu agraïment va, no sols als qui han acceptat un lloc dins el Consell, sinó també als qui, com el senyor Josep Tarradellas, no han pogut acceptar-lo per motius pu-

EN publicar, fa dos mesos, el meu missatge adreçat al poble català com a President de Catalunya, anunciant la reconstituïció del Consell creat l'any 1940 pel President Companys, vaig encarregar al senyor Antoni Rovira i Virgili les gestions encaminades a aquest fi. Calia consultar un gran nombre de persones i de representacions, entrar en contacte amb els patriotes que han restat a la nostra terra, conèixer el pensament dels que es troben avui escampats per diversos països del món.

Tot això, ha pres temps. No ha estat, però, temps perdut. Les Informacions i el parer recollits són de força valua, i han contribuït a clarificar la posició dels partits i grups catalans. Així el senyor Rovira i Virgili ha pogut presentar-me un report detallat i complet, del qual he de destacar, tot donant-hi la meua plena conformitat, aquest paràgraf essencial: «L'al·locució presidencial del passat mes d'octubre ha vingut a inaugurar un nou mètode de treball en la política catalana. Si la conveniència actual d'un organisme de govern és discutible, tothom aprova la creació d'un organisme que assessori avui el President de la Generalitat i prepari la feina per demà. Del conjunt de les converses he deduït que cal fer ben vist el caràcter d'instrument d'estudi que l'organisme ha de tenir i distingir-lo tant com es pugui d'un Comitè polític.»

Es evident que després de la meua anterior declaració s'han produït fets que ens obliguen a emprendre sense trigança una actuació de treball, per mitja d'un organisme assessor, a fi que en instal·lar-se dins la pàtria recobrada el futur Govern Català Provisional, tropi aquest estudiats i resolts en principi els mes importants i apressants problemes que de bon començament haurà d'afrontar.

Ha semblat convenient de donar a l'organisme reconstituït el nom de «Consell Assessor de la Presidència de la Generalitat», nom que té l'avantatge de precisar d'una manera inequívoca la funció que l'organisme ha d'exercir.

Decideixo, doncs:

1. — Serà constituït a França el Consell Assessor de la Presidència de la Generalitat.
2. — Antoni Rovira i Virgili és nomenat President, i amb aquest caràcter determinarà l'estructura i la composició de l'organisme.

Queda encarregat així mateix el senyor Rovira i Virgili d'obtenir, per a l'obra que ve a aconseguir el Consell, l'estreta i cordial col·laboració de tots els catalans mereixedors d'aquest nom, qualsevol que sigui el partit o la línia a la qual pertanyin, qualsevol que sigui la terra on visquin avui.

El Consell ha d'ésser una llar d'activitat patriòtica que faciliti l'acord de tots, ens avesi a la convivència, assegurí els primers passos de la llibertat nova i ajudi a transformar en realitat la gran esperança que ens ha sostingut en els anys dolorosos de l'opressió i de l'exili.

Montpeller, 22 de desembre del 1944.

El President de Catalunya,
Josep IRLA

rament personals, però han fet constar llur conformitat amb la creació de l'organisme i amb el programa que ha de realitzar.

Si alguns partits i organitzacions no tenen avui dins el Consell la participació que ben cordialment els he ofert, és perquè no han donat encara la resposta definitiva, o perquè l'han

feta dependre de qüestions que jo no puc resoldre: conservo, però, l'esperança d'obtenir aviat llur concurs. Ja saben que les portes del Consell són obertes.

El Consell Assessor és ja una realitat. Si jo volgués refinar-lo breument, diria: és un òrgan d'unitat catalana en el treball concret.

QUE ESPERA FRANCO ?

En 1942, el "Caudillo" afirmà solemnement: « Si el camino de Berlin quedara abierto, Espana no mandaria al frente del Este unos miles de soldados, sino un millon de hombres ». Si no va depressa, ens sembla que no hi serà a temps.

Constitució del Consell Assessor

Per la meua declaració del 22 de desembre del 1944, vaig decidir que fos constituït el Consell Assessor de la Presidència de la Generalitat i vaig nomenar President el senyor Antoni Rovira i Virgili, el qual, amb aquest caràcter, havia de determinar l'estructura i la composició de l'organisme.

Havent-me presentat el senyor Rovira i Virgili el reglament orgànic i la llista dels Ponents que han de dirigir les Comissions respectives, hi dono la meua aprovació i declaro constituït el Consell.

Montpeller, 30 de gener del 1945.

El President de Catalunya
Josep IRLA

Reglament orgànic del Consell assessor de la Presidència de la Generalitat

I Amb el nom de Consell Assessor de la Presidència de la Generalitat queda constituït un organisme encarregat d'assessorar el President de Catalunya i de preparar l'obra de la restauració legal de l'autonomia catalana.

II El Consell està integrat per un President i per diverses Comissions tècniques, compostes d'un Ponent, tres o més vocals i el nombre d'Adjunts que calgui.

Els Ponents seran nomenats pel President del Consell, el qual nomenarà després els Vocals de les Comissions d'acord amb els Ponents respectius. Els Adjunts seran nomenats per cada Comissió que regui convenient de designar-ne, i llur intervenció es reduirà als punts concrets per als quals hagi estat demanat llur concurs.

Hi haurà un Secretariat general que dependrà del President del Consell.

III Les Comissions s'ocuparan de les següents matèries:

Cultura, Qüestions estatutàries, Problemes polítics, Justícia, Qüestions agràries, Dret Civil, Economia, Finances, Treball, Governació, Qüestions municipals, Qüestions relatives als funcionaris.

Més endavant podran ésser constituïdes altres Comissions, si així es creu convenient.

IV La designació de les Comissions serà feta de manera que el Ponent i la majoria dels Vocals resideixin en una mateixa població o en poblacions properes, a fi que puguin reunir-se amb facilitat i continuïtat. Els membres de les Comissions als quals sigui desavinent de fer el viatge per a assistir a les reunions, seran tinguts al corrent del curs dels treballs i hi podran contribuir tothora amb llurs propostes,

observacions, iniciatives i reports es crits.

V Cada Comissió treballarà independentment, presidida pel Ponent respectiu o, en absència d'aquest, pel Vocal de més edat entre els presents.

Els membres d'una Comissió que s'interessin especialment per temes senyalats a una altra Comissió, podran intervenir també en els treballs d'aquesta, sense vot.

El President del Consell podrà participar als treballs de les diverses Comissions, ho i abstenint-se de prendre part en les votacions que hi pugui haver.

VI Convocats pel President del Consell Assessor, els Ponents es reuniran en sessions conjuntes per tal d'establir el programa dels treballs a emprendre, i sempre que ho exigissi la bona marxa dels treballs en curs i la coordinació de les tasques.

Si ell no pot assistir a alguna d'aquestes reunions, la presidirà el Ponent de més edat.

VII Després que les qüestions sotmeses a una Comissió hagin estat suficientment estudiades i debatudes, el Ponent redactarà el report general on constarà el dictamen col·lectiu elaborat. En el cas que no hi hagi acord unànim, el dictamen de la majoria anirà acompanyat del vot o dels vots particulars.

VIII El Consell contestarà les consultes que el President de la Generalitat li faci sobre l'exercici de les facultats presidencials i sobre qüestions d'interès per a Catalunya.

IX En constituir-se el Govern de Catalunya dins el territori de la Generalitat, el Consell quedarà dissolt.

Concepte de la Crítica

per J. M. LLADO-FIGUERES

Una de les virtuts de la democràcia és la d'establir entre opinió i govern una profunda harmonia de conceptes i de punts de vista. Diàleg permanent entre l'una i l'altra, batalla d'idees, lluita de principis, joc de partits, reclamen com a indispensable atmosfera la de la llibertat.

Sense llibertat de pensament, sense dret a la crítica hom no pot parlar d'institucions democràtiques ni de drets populars efectius. Si la supressió de la democràcia entranya la de les llibertats, la supressió d'una llibertat representa una mica menys de democràcia. Un poder fonamentalment damunt del dret i de la lògica no tem d'ésser discutit, sinó que ho desitja, car, si d'una banda, amb la controvèrsia i la lliure contradicció de les idees aquestes es prestigien i s'adapten, per l'altra, l'acció del dirigent, adquirint, pel fet d'ésser sotmesa a la crítica, un major grau de responsabilitat i de perfecció.

LLEGIU :
En la nostra propera edició :
A ROVIRA I VIRGILI
«Federals tanmatolx»

HUMBERT TORRES,
«El Poder legislatiu americà»

Es tanmateix cert que la democràcia és un règim difícil, però no és menys cert que presenta unes virtuts més altes. El primer que fan les dictadures, que presumen d'expeditives i de dinàmiques, és suprimir la llibertat d'expressar el pensament. Cessa el diàleg i s'enceta el monòleg; una veu s'imposa a totes; la premsa i la tribuna son sotmeses a la censura, i així — diu Cavour — qualsevol imbecil és capaç de governar.

La crítica es sinònim de civilització i de progrés, i només els pobles gregaris poden passar-s'en. Ha de posar-se necessàriament i constantment en funció per a destruir el que no té raó d'ésser, per a consolidar el que mereix subsistir, per a millorar el que mereix una reforma. Això vol dir, doncs, que la crítica ha d'ésser presidida per una voluntat de millorament, i perquè aquesta voluntat existeixi cal que hi hagi en els homes una capacitat d'estimació per als seus semblants, per a les idees i per a les coses. Estimar els fills és corregir-los. Quan Cassius diu a Brutus: «Vós no m'estimeu gaire», Brutus respon: «Allo que jo no estimo són les vostres faltes».

(Segueix a la 2a pàgina)

Perspectives Econòmiques a casa nostra

DE cara a situacions difícils i embrollades a les quals forçosament cal enfrontar-se, la cap sota l'ala. L'abstractesa, la «réverie», la fraseologia fàcil, l'aiguabarreig de tòpics, constitueixen perills molt greus davant de realitats econòmiques complicadíssimes, com ho són les dels nostres dies, puix que d'una època estan viduals d'un país i d'una època estan inexorablement per damunt de tots els ensomnis cándids i de totes les disquisicions fallacioses.

Per actuar damunt d'aquestes realitats i tractar de dirigir-les, cal abans que tot esforçar-se a conèixer llurs perfils autèntics, documentar-se sobre llur trajectòria i contingut, endinsar-se en la complexitat a voltes ombrívola i dolorosa que conté llur nucli medullar. És aquesta una veritat elemental, podria objectar-se'ns: però en el nostre temps d'exacerbació passional i de fallida de tants fonaments bàsic, no és potser la repetició de veritats elementals una de les feines menys profitoses.

Es parla molt des de fa un cert temps del futur del nostre país, i sota la vaguetat de les grans generalitzacions, s'oblida sovint la terrible responsabilitat que ens espera: la de SABER articular i organitzar els ressorts de reconstrucció d'un país empobrit, depauperat, trencat des de fa anys, adhiu en la seva contextura econòmica més primària.

Les escapadories sentimentals i eridaneses són molt temptadores, però al darrera d'elles queda fatalment el garbuix de problemes indefugibles.

Perquè ara, dissortadament, no ens trobem en «l'any de gràcia» del 1931

— Encara que aquest «any de gràcia» — tots els epítets son relatius — no ho era ja, ni molt menys, davant de l'evolució econòmica europea i mundial.

Comentar l'anterior asseveració ens portaria a un desenvolupament excessiu. El cert és, però, que el nostre país no fou gairebé contaminat per les tràgiques repercussions que el «crack» de Wall Street de 1929 tingué en la majoria de nacions industrialitzades.

Durant aquest període de crisi i de depressió anglosaxona (i sobretot l'absència de reactius eficients que superessin els estralls del nacionalisme econòmic — la Conferència Mundial de Londres del 1933 no depassà el concebut torneig d'oratoria —), els successius governs espanyols es trobaren alleugerits d'haver de fer front a xifres fabuloses de ciutadans sense feina i d'haver de debatre's febrilment a la recerca de mercats exteriors on col·locar la producció manufacturadora. No ho oblidem: la tònica del país, com a conseqüència normal, en el que es comprendria sota la denominació d'elements vitals de subsistència, se'n trobava singularment facilitada.

(Segueix a la 2a pàgina)

Consell Assessor de la Presidència de la Generalitat

PRESIDENT

ANTONI ROVIRA i VIRGILI

PONENTS :

Cultura

Qüestions estatutàries

Problemes polítics

Governació

Justícia i qüestions agràries

Dret Civil

Economia i Finances

Treball

Qüestions relatives als funcionaris

Qüestions municipals

POMPEU FABRA

Lluís NICAULO d'OLWER

Humbert TORRES

Claudi AMETLLA

Ramon NOGUÈS i BISET

Felip de SOLA i CANIZARES

Ferran CUITO

Martí BARRERA

Joan SAURET

Francesc de P. JENÉ

Aquesta llista de Ponents serà ampliada tan bon punt ni hagi la contesta dels elements que, com dim el Sr. Rovira i Virgili, no l'han donada encara definitivament.